



KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD KOŠICE  
Hlavná 25, 040 01 Košice

Váš list: 6.10.2016

Naša značka: KPUKE-2016/20788-4/81147/GD,DU

Vybavuje: Ing. D. Gdovinová Tomášová /tel. č. 058/2451122

mail: podatelna.ke@pamiatky.gov.sk

Košice, dňa: 21.10.2016

Rozhodnutie nadobudlo

právnym účinkom dňa 26.10.2016



## ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Košice (ďalej len „správny orgán“), ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu a podľa § 46 zákona číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na základe žiadosti vlastníka: Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo, Námestie baníkov 20, 048 01 Rožňava, podľa kópie z LV č. 3118, podanej dňa 6.10.2016 na Krajský pamiatkový úrad Košice o vydanie rozhodnutia k zámeru obnovy nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, (ďalej len „kultúrna pamiatka“): **Kalvária, Rožňava**, zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 10129/1-7, na parcele číslo 567/5 a 567/3, kat. územie Rožňava, na základe súčasného stupňa poznania kultúrohistorických hodnôt, vydáva podľa § 32 odseku 2 a podľa § 27 odseku 2 pamiatkového zákona toto rozhodnutie:

**zámer obnovy kultúrnej pamiatky: Kalvária, Rožňava**, podľa predloženej špecifikácie predpokladaných zmien v hmotnej a priestorovej skladbe v rozsahu:

Kostol kalvárie: interiér:

- obnova hlavného oltára
- obnova kazateľnice
- obnova kamennej podlahy v lodi, svätyni, sakristii a drevenej podlahy na murovanej empore
- výmena okenných výplní
- oprava mreží
- otvorenie zamurovaného okenného otvoru na sakristii, osadenie novej výplne a mreže
- oprava lokálnych poškodení omietok a štukových detailov (ríms) v interiéri
- obnova nástenných malieb
- obnova vstupných dverí a dverí sakristie, doplnenie prahov
- obnova schodísk kazateľnice a empory
- vyhotovenie elektrických rozvodov, vrátane elektrickej prípojky ku kostolu

Kostol kalvárie: exteriér:

- výmena poškodených častí krovu a krytiny (plechu za keramickú pálenú)
- výmena dažďových žlabov a zvodov, prípadne ďalších oplechovaní
- obnova poškodených vonkajších omietok vrátane štukovej architektonickej výzdoby
- obnova kamennej kartuše v tvare barokového štítu s datovaním a menami donátorov
- výmalba fasád kostola

Ohradový múr so vstupnou zvonnicou:

- obnova kamenného ohradového múru: vymurovanie do pôvodnej výšky, omietnutie a zastrešenie

- obnova vstupnej zvonice vrátane omietok, vstupnej brány, drevenej nadstavby so zastrešením

Boží hrob:

- obnova objektu Božieho hrobu
- oprava oporného múru za kostolom, vrátane schodiska ku Božiemu hrobu
- terénne úpravy

je prípustný

a z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom, podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona pre jeho prípravu a vykonanie správny orgán

určuje tieto podmienky:

A.

1. Vlastník pred realizáciou akýchkoľvek stavebných prác zabezpečí spracovanie prípravnej a projektovej dokumentácie obnovy, ktorú predloží podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona správne mu orgánu na vydanie záväzného stanoviska, a to v rozsahu:
  - a. Zameranie súčasného stavu kostola v mierke 1:50, zameranie zvonice v mierke 1:50, zameranie Božieho hrobu v mierke 1:50 a zameranie areálu so situovaním stavieb: kostola, ohradového múru so vstupnou zvonnicou, oporného múru so schodiskom, Božieho hrobu v rozsahu, postačujúcom na vykonanie výskumov a návrhov, ktoré spracuje fyzická osoba, autorizovaná podľa osobitného predpisu, podľa § 32 odseku 8 pamiatkového zákona.
  - b. Architektonicko-historický pamiatkový výskum, ktorého cieľom bude základná etapizácia vývoja kultúrnej pamiatky a inventarizačný súpis hodnotných detailov a prvkov, a to v písomnej aj v grafickej podobe, ako je uvedené v § 8 Vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška“). Z dôvodu žiadateľom oznámenej časovej tiesne správny orgán umožňuje vykonanie pamiatkového výskumu súbežne so spracovávaním projektovej dokumentácie obnovy s podmienkou, že oprávnená osoba, ktorá bude vykonávať pamiatkový výskum, bude priebežne odovzdávať a interpretovať výsledky výskumu projektantovi obnovy. Pamiatkový výskum bude na posúdenie správne mu orgánu predložený podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona najneskôr spolu s projektovou dokumentáciou obnovy, a jeho výsledky budú už zapracované v projektovej dokumentácii na stavebné povolenie. Výskum môže vykonávať len fyzická osoba s osobitnou odbornou spôsobilosťou v príslušnom odbore na základe osvedčenia, vydaného Ministerstvom kultúry SR na päť rokov, podľa § 35 odseku 3 pamiatkového zákona.
  - c. Reštaurátorský výskum interiérových omietok s výmaľbou kostola a exteriérových omietok na hlavnej fasáde budovy a reštaurátorský výskum tých detailov, ktorých obnova bude v architektonicko-historickom výskume určená reštaurátorským spôsobom. Reštaurátorský výskum možno vypracovať pred samotnou realizáciou. Náklady na reštaurátorský výskum a samotné reštaurovanie však musia byť zohľadnené v rozpočtovej časti projektovej dokumentácie komplexnej obnovy. Podmienky ku vykonaniu reštaurátorského výskumu podľa § 33 odseku 4 pamiatkového zákona ukladá správny orgán v osobitnej časti „B“.
  - d. Statické a prípadne dendrologické posúdenie krovu a vyznačenie nadmerne poškodených drevených prvkov krovu a krovových konštrukcií, resp. ich častí, ktoré vykoná odborne spôsobilá osoba – statik so skúsenosťami s posudzovaním historických krovov. Vlastník predloží túto dokumentáciu, ktorá určí rozsah, stupeň a príčiny poškodenia jednotlivých prvkov a možnosť ich sanácie, príp. nutnosť ich

- výmenej, ako projektovú dokumentáciu obnovy správne mu orgánu na vydanie záväzného stanoviska, podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona.
- e. Projekt na stavebné povolenie, ktorý spracuje fyzická osoba, autorizovaná podľa osobitného predpisu, podľa § 32 odseku 8 pamiatkového zákona. Projektovú dokumentáciu obnovy na základe vyššie uvedených dokumentácií, vypracovanú podľa § 32 odseku 8 a každú jej zmenu je vlastník povinný podľa § 32 odseku 9 v priebehu spracovania prerokovať s krajským pamiatkovým úradom z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky.
  - f. Pred začatím obnovy je vlastník povinný podľa § 32 odseku 10 správne mu orgánu predložiť vyššie vymenovanú prípravnú a projektovú dokumentáciu obnovy na vydanie záväzného stanoviska. Z dôvodu časovej tiesne umožňuje správny orgán predloženie požadovanej prípravnej dokumentácie na posúdenie naraz, avšak s podmienkou, že spracovatelia parciálnych dokumentácií budú v priebehu projektovej prípravy úzko spolupracovať a zdieľať spoločné informácie.
3. Riešenia v projektovej dokumentácii obnovy musia vychádzať najmä z výsledkov výskumov a zo zachovaných dobových fotografií a musia rešpektovať pamiatkovú hodnotu kultúrnej pamiatky a jej okolia, ktorými sú predovšetkým urbanistické, hmotové a výškové riešenie oboch objektov, historická dispozícia celku, historické horizontálne a vertikálne konštrukcie, hodnotné architektonické, výtvarné a umelecko-remeselné prvky, identifikované v inventarizačnom súpise hodnotných detailov a prvkov.
  4. Vlastník v predstihu 7 dní písomne (postačuje aj elektronickou poštou) oznámi začatie každého druhu výskumu i údaje o fyzickej osobe, ktorá bude výskum vykonávať, správne mu orgánu.
  5. Ak v priebehu obnovy dôjde k odkrytiu nepredpokladaného nález u, ten, kto práce vykonáva, je povinný ohlásiť nález správne mu orgánu a až do vydania rozhodnutia správne ho orgánu zastaviť tie práce, ktoré ohrozujú nález alebo nálezovú situáciu, podľa § 32 odseku 14 pamiatkového zákona.
  6. Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu bude pri príprave obnovy a realizačných prácach vykonávať štátny zamestnanec správne ho orgánu, podľa § 32 odseku 13 pamiatkového zákona.

## B.

Na vykonanie zámeru osobitnej obnovy - reštaurovania častí kultúrnej pamiatky správny orgán podľa § 33 odseku 4 pamiatkového zákona

### určuje tieto podmienky:

1. V podrobnostiach o podmienkach o vykonávaní reštaurátorských prác a o reštaurátorskej dokumentácii je potrebné postupovať podľa § 33 pamiatkového zákona v zmysle Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška“).
2. Na potvrdenie umelekohistorických hodnôt a preskúmanie súčasného stavu interiérových a exteriérových omietok a tých detailov, ktorých obnova bude v architektonicko-historickom výskume určená reštaurátorským spôsobom, vlastník pamiatky zabezpečí u kvalifikovaného reštaurátora vykonanie komplexného reštaurátorského výskumu a na základe jeho vyhodnotenia spracovanie návrhu na reštaurovanie vykonávateľom výskumu, ktorý bude obsahovať podrobný opis navrhovaných postupov v realizácii požadovaného zámeru vlastníka a návrh na použitie možných a dovolených technológií a materiálov, podľa § 33 odseku 4 pamiatkového zákona.
3. Základnou podmienkou reštaurovania je záchrana autentických omietkových vrstiev a nástenných malieb na stenách i klenbách, so zásadou maximálneho rešpektovania a zachovania autenticity, sanácia ich hmotnej podstaty a autentickej povrchovej i konštrukčnej úpravy pri minimalizácii zásahov do originálu, podľa § 33 odseku 4

pamiatkového zákona. Je prípustné odstránenie všetkých nevhodných: esteticky, technicky a technologicky nevyhovujúcich sekundárnych zásahov, napríklad premalieb a nesúdržných tmelov. Sekundárne zásahy je možné rešpektovať na tých miestach, kde je táto úprava trvacia, zachovaná a nespôsobuje vizuálnu, ani technologickú degradáciu diela.

4. Návrh na reštaurovanie v rozsahu podľa § 5 odseku 2 Vyhlášky bude obsahovať o. i. podrobnú grafickú i fotografickú dokumentáciu skutkového stavu pred začatím výskumu, deštruktívny - nedeštruktívny výskum, miesta odberu vzoriek, nevyhnutných pre laboratórny prieskum za účelom stanovenia optimálnych technológií pre čistenie, stabilizáciu hmoty, konzerváciu povrchu, tmelenie a plombáž a retuš, vyhodnotenie nálezov úpravy povrchu a farebnosti autentických omietnutých povrchov a hodnotných drevených a iných prvkov .
5. Do Návrhu na reštaurovanie zahrnúť aj prípravnú dokumentáciu obnovy: umelecko-remeselné práce (stolárske, kováčske a konzervátorské) na drevených výplniach okien, okenných mrežiach, dverí a brán, vrátane ich kovaní a zámkového mechanizmu.
6. Podľa § 33 odseku 6 pamiatkového zákona je vlastník povinný predložiť návrh na reštaurovanie na správny orgán pred začatím samotnej realizácie. Návrh na reštaurovanie sa odovzdáva ako uzavretý autorizovaný dokument v pevnej väzbe s číslovanými stranami, jeho súčasťou je aj elektronická verzia, ktorá musí byť obsahovo totožná s vytlačenou verziou - podľa § 5 odseku 3 Vyhlášky. Priebeh a ďalší postup reštaurátorských prác bude určený po predložení návrhu na reštaurovanie, ku ktorému vydá správny orgán rozhodnutie podľa § 33 odseku 6 pamiatkového zákona. Projektová dokumentácia na stavebné povolenie musí obsahovať optimálny rozpočet na zabezpečenie kvalitného reštaurovania s výpisom jednotlivých položiek, ktoré budú predmetom reštaurovania.
7. Reštaurovanie môže vykonávať len fyzická osoba, ktorá má na takúto činnosť odbornú spôsobilosť, podľa § 33 odseku 7 pamiatkového zákona.
8. Vlastník bude pravidelne zvolávať kontrolné dni za účasti správneho orgánu a zodpovedného reštaurátora už pri vykonávaní reštaurátorského výskumu, a to za účelom sledovania prác počas spracovania návrhu na reštaurovanie, a aj počas celej realizácie.
9. Pamiatkový dohľad podľa § 33 odseku 8 pamiatkového zákona bude vykonávať zamestnanec správneho orgánu v štátnej službe.

### C.

1. V prípade, ak by vlastník k samotným rekonštrukčným prácam pristúpil až v časovom horizonte dlhšom ako 90 dní, je prípustné - a správny orgán to aj odporúča - lokálne provizórnou konštrukciou zakryť narušené časti strechy zvonice, aby do nej nepršalo.
2. Realizovať terénne úpravy za účelom vyčistenia areálu (vyčistenie okolia ohradového múru, zhromaždenie uvoľneného kameniva, vyčistenie okolia Božieho hrobu a uskladnenie uvoľneného materiálu z pôvodnej stavby).
3. Opraviť oporný múr s prístupovým schodiskom ku Božiemu hrobu.
4. Každú závažnú zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia je vlastník povinný vopred prerokovať a odsúhlasiť správnym orgánom.

Rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

### Odôvodnenie :

Vlastník kultúrnej pamiatky: Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo, Námestie baníkov 20, 048 01 Rožňava, podal dňa 6.10.2016 na správny orgán žiadosť o vydanie rozhodnutia k zámeru komplexnej obnovy kultúrnej pamiatky: **Kalvária, Rožňava**, zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 10129/1-7, na parcele číslo 567/5 a 567/3, kat. územie Rožňava,

Kalvária nad mestom je baroková s neskoršími úpravami. Prvú stavbu so siedmimi kaplnkami križovej cesty a vrcholovým kostolom Bolestnej Matky (Mater dolorosa) dal postaviť v roku 1741 rožňavský mešťan Jakub Steer s manželkou Katarínou vďaka iniciatíve Ferencza

Szabó, predstaveného jezuitov v Rožňave. V roku 1841 bola realizovaná nová úprava areálu. Kaplnka Božieho hrobu bola opravená v roku 1854 a približne v tomto období bola obnovená aj murovaná ohrada vrcholovej kaplnky so zvonnicou. Začiatkom 20. storočia barokové kaplnky zanikli a v roku 1911 bola vybudovaná nová krížová cesta so 14-timi novými zastaveniami, doplnenými farebnými majolikovými reliéfmi (proveniencia: firma Zsolnay, Pécs). Kaplnka Božieho hrobu bola zničená pravdepodobne v päťdesiatych rokoch 20. stor.. Dve zo 14 kaplniek boli zbúrané pravdepodobne začiatkom sedemdesiatych rokov 20. stor..

Areál bol naposledy obnovený v rokoch 1987 - 89. Vtedy bol preliaty aj zvon zo vstupnej zvonice, medzičasom odcudzený a polámaný na kusy. V deväťdesiatych rokoch bola z vrcholovej kaplnky odcudzená značná časť mobiliáru (hl. oltárny obraz, svätostánok a 6 plastík anjelikov z oltára, obraz sv. Klementa a 2 drevené kríže s korpusmi). V súčasnosti je celý areál značne zdevastovaný a nevyužívaný. Kaplnka Božieho hrobu a murovaná ohrada sú už v havarijnom stave. Relatívne v dobrom stave sú kaplnky krížovej cesty.

Kalvária je evidovaná v ÚZPF ako baroková s vrcholovou kaplnkou a šiestimi zastaveniami. Tento údaj je chybný a v súčasnosti Pamiatkový úrad SR realizuje korekciu zápisu NKP, s barokovým kostolom, kamennou ohradou, vstupnou zvonnicou, božím hrobom a dvanástimi zastaveniami z roku 1911 a dvomi kópiami zastavení, ktorých vybudovanie vlastník realizuje.

Správny orgán upustil od miestneho zisťovania vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2015 pri vypracovaní návrhu na zmenu zápisu NKP sa so stavom objektov detailne oboznámil a vyhotovil aj digitálnu fotodokumentáciu. V súčasnosti prebieha proces zmeny zápisu národnej kultúrnej pamiatky Kalvária na Pamiatkovom úrade Slovenskej republiky, o ktorého výsledkoch bude vlastník informovaný. Zámer predpokladá obnovu kostola, ohradového múru so vstupnou zvonnicou a Božieho hrobu. Zámerom vlastníka je obnovenie pútnického miesta a prinavrátenie pôvodného výzoru kalvárie. Keďže nie je predpokladaný zásah do historických konštrukcií kostola, správny orgán v rámci prípravnej dokumentácie nepožaduje od vlastníka zabezpečenie komplexného pamiatkového výskumu architektonicko-historického a umelecko-historického, ale postačí základná etapizácia vývoja kultúrnej pamiatky a inventarizačný súpis hodnotných detailov a prvkov. Z dôvodu žiadateľom oznámenej časovej tiesne správny orgán umožnil vykonanie tohto výskumu súbežne so spracovávaním projektovej dokumentácie obnovy, a to s podmienkou, že oprávnená osoba, ktorá bude vykonávať pamiatkový výskum, bude priebežne odovzdávať a interpretovať výsledky výskumu projektantovi obnovy. Táto koordinácia je v záujme vlastníka, a teda on by ju mal zabezpečiť. Pokiaľ by sa obnova pripravovala štandardne, bez časovej tiesne vlastníka, správny orgán by vydal postupne ku každej prípravnej a projektovej dokumentácii príslušné záväzné stanovisko, a každý ďalší stupeň dokumentácie by sa mal spracovávať až po odsúhlasení predchádzajúceho.

Pamiatkový architektonicko-historický výskum bude na posúdenie správneho orgánu predložený, podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona, najneskôr spolu s projektovou dokumentáciou obnovy a jeho výsledky budú už zapracované v projektovej dokumentácii na stavebné povolenie. Ďalej v záujme optimálnej obnovy hodnotných prvkov a detailov podmienil správny orgán samotnú realizáciu obnovy reštaurátorským výskumom interiérových omietok kostola a exteriérových omietok na hlavnej fasáde budovy, a tiež reštaurátorským výskumom tých detailov, ktorých obnova bude v architektonicko-historickom výskume určená reštaurátorským spôsobom. Správny orgán bude dôsledne kontrolovať aj výkazy výmer projektovej dokumentácie a jej rozpočet, na základe ktorého ráta vlastník s využitím grantových príspevkoch, nakoľko v prípade takýchto príspevkov už nebude možné dodatočne realizovať zmeny oproti dokumentácii a rozpočtu podľa výkazu výmer.

Z dôvodu, že vlastník prezentoval zámer vybudovať ku objektu elektrickú prípojku a realizovať na parcele vo vnútri ohradového múru terénne úpravy, podmienil správny orgán jeho realizáciu ohlasovacou povinnosťou v prípade nálezu. Správny orgán vo výroku rozhodnutia stanovil podmienky na vykonanie určených výskumov. Z dôvodu časovej tiesne na prípravu obnovy je tiež veľmi dôležitou podmienkou povinnosť, podľa § 32 odseku 9 pamiatkového zákona, v priebehu spracovania prerokovať projektovú dokumentáciu so zástupcom správneho orgánu z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky.

V zmysle ustanovenia § 32 odseku 2 pamiatkového zákona správny orgán preskúmal obsah podania, a pretože nezistil dôvody, pre ktoré by odoprel udelenie súhlasu, zámer obnovy pripustil a pre zabezpečenie pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky stanovil podmienky na vykonanie zámeru obnovy a uložil i určité povinnosti vlastníkovi, špecifikované vo výroku, ktoré je povinný splniť.

**Toto rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti v rozsahu časti A a B neopravňuje podľa § 32 odseku 12 pamiatkového zákona k zabezpečeniu stavebného povolenia alebo splneniu ohlasovacej povinnosti na príslušnom stavebnom úrade, keďže správny orgán požaduje k príprave zámeru vykonanie pamiatkového architektonicko-historického výskumu a vykonanie reštaurátorského výskumu a návrhu na reštaurovanie, ako aj predloženie projektovej dokumentácie v súlade s § 32 odsekom 4 pamiatkového zákona.**

**Toto rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti v rozsahu časti C opravňuje podľa § 32 odseku 12 pamiatkového zákona k zabezpečeniu stavebného povolenia alebo splneniu ohlasovacej povinnosti na príslušnom stavebnom úrade.**

#### Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Krajského pamiatkového úradu v Košiciach na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v Bratislave. Toto rozhodnutie je možné preskúmať súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.



Ing. Kristína Markušová  
riaditeľka

Krajského pamiatkového úradu Košice

Rozhodnutie sa doručuje :

1. Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo, Námestie baníkov 20, 048 01 Rožňava

Na vedomie:

1. Mesto Rožňava, Šafárikova 29, 048 01 Rožňava
2. Krajský pamiatkový úrad Košice, na založenie do spisu

